

Utószó egy munkás élethez – Dr. Marjai Gyula (1930-2013)

Írta: **Kutas Ferenc** , május 31, 2013

Marjai Gyula dr. (Nagykőrös, 1930.) ny. intézeti igazgató. **Szülei:** M. Gábor, Karai Erzsébet. **Felesége:** Végh Ilona. **Gyermekei:** M. Ibolya, M. Zoltán, M. Katalin. **Iskolái:** Arany János Református Gimnázium, Nagykőrös, 1949; Budapesti Műszaki Egyetem, 1953, okleveles vízmérnök; DATE, 1963, okleveles agrármérnök; 1970, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa. **Pályája:** 1953-1970 között az ÖKI tudományos segédmunkatársa, majd tudományos munkatársa. 1970-1976 között a DATE Főiskolai Karán főiskolai tanár, tanszékvezető, 1976-tól 1990-ig az ÖKI-ben tevékenykedett: tudományos főmunkatársa, osztályvezetője, tudományos igazgatóhelyettese, 1984–90-ig, nyugdíjba vonulásáig, igazgatója volt. 1975-1980 között az MTA Vízgazdálkodási Bizottság tagja, 1976-tól 1989-ig a Nemzetközi Öntözési és Vízrendezési Szövetség (ICID) Magyar Nemzeti Bizottságának tagja, 1980-1989 között a Mezőgazdaságban Dolgozó Mérnökök Világszervezete (CIGR) Magyar Nemzeti Bizottságának tagja, 1980-1989 között a Magyar Hidrológiai Társaság Békés megyei szervezetének vezetőségi tagja, 1985-től 1989-ig az MTA Szegedi Akadémiai Bizottságának tagja. A Szarvasi Városi Tanács tagja, a Végrehajtó Bizottság tagja, a Műszaki Bizottság elnöke, a Lakáselosztó Bizottság elnöke. **Írásai:** szerző és társszerző 13 könyvben. 90 szakcikket publikált, tudományos fórumokon 39 előadást tartott. Egyik szerkesztője a Ki kicsoda? Szarvas, 1990–2000, ill. 2000–2010 c. adattárnak. A Szarvasi Krónika szerkesztőbizottságának tagja. 8 szabadalmi védettségben, illetve bejelentésben volt társtulajdonos. **Kitüntetései:** MTESZ Plakett, 1982; A Rostocki Meliorációs Egyetem emlékérmé, 1983; A Magyar Hidrológiai Társaság Bogdánfi Ödön-érme, 1984; a

Nyitrai Mezőgazdasági Egyetem emlékérmé, 1985; Oroszlány István emlékérem, 1996. **Kedvtelése:** kertészkedés. (Ki kicsoda? 2010)

Meghalt dr. Marjai Gyula. Gyula bácsi, Gyuszi. Kinek, hogy. Keményen és kíméletlenül kopognak a szavak. Ettől a mondattól féltem, rettegetem immár két éve, amikor bejelentette, megválnak a Szarvasi Krónika szerkesztőségétől. Feladta, abbahagyta, belefáradt. De volt ereje belátni és kimondani. A Ki kicsoda volt az utolsó munkája.

Szakmai munkájáról írom felesleges, csak érintőlegesen ismertem: diákként két nyáron át dolgoztam a keze alatt az Öntözési Kutató Intézetben. A szócikk sűrített mondatai mindent elmondanak erről. Mindent elért, amit a szakmájában, tudományágában el lehet érni.

Ma sem tudjuk, hogy a Szarvasi Krónika alapító szerkesztője, dr. Tóth Lajos milyen alapon válogatta össze a munkatársait, hamar elment, nem volt alkalmunk megkérdezni tőle. De számunkra szerencsés válogatás volt. Több mint két évtizedet dolgoztunk együtt súrlódás, hangos szó nélkül. Messze a legmagasabban kvalifikált volt közöttünk, mégis ő volt a legszerényebb. A szerkesztőségi üléseken alig hallatta hangját, „csak” végezte, amit vállalt. Csendesen, precízen. Egészen az utolsó évekig.

Az ő munkái voltak az agrár témájú riportok, írások. Legemlékezetesebb a Hrabovszky Mihállyal, a búzakirályal készített tragikus interjúja volt: interjúalánya két beszélgetés között váratlanul hunyt el. A riport mégis elkészült. Ő dolgozta ki a Krónika minden ötödik számának összesítő rendszerét (repertóriumát), továbbra is ezt a rendszert fogjuk használni.

Csodálatos módon élte át a nyugdíjazását. Hirtelen szakadt rá, de soha nem panaszkodott. Amikor meglátogattam, büszkén mutatta a fóliás növényeit, maga nevelte palántáit, és – ki hitte volna – kézimunkázott. Aztán bekövetkezett a másodvirágzása. Meghívták a Fűskolára tanítani. A fiatalság izgalmával készült előadásaira, kivirult, megfiatalodott. Csodáltuk és irigyeltük energiáját. Egészen 80 éves koráig. Még voltak felvillanásai. A Kábeltévé hosszú beszélgetéssorozatban összegezte életét – az utolsó pillanatban; az Agrártörténeti füzetekben megjelent a pályarajza – az utolsó előtiben.

Aztán egy kerékpárbaleset, aztán a tétova tekintete a találkozáskor; aztán hirtelen-váratlan eltűnése a városból. Azt mondják, még egyszer hazajött, még egyszer bement az utolsó munkahelyére. Jó kedvű volt, beszédes. Aztán már csak a gyászír érkezett, az is tétován. Hittük is, meg nem is. Most itt a bizonyosság.

Mikor elköszönt tőlünk, örökös szerkesztőségi taggá választottuk. Két évig tartott örökös tagsága. Az élet megy tovább, a Krónika megjelenik majd nélküle is, de egy 25 éve megszokott név eltűnik a szerkesztőség névsorából.

Ezekkel a sorokkal búcsúzom Tőle szerkesztőtársaim nevében is:

Kutas Ferenc